

Gadeuorden på Askø i 1847

1837-1918 Politidokumenter, ekstra retssager 1837 - 1872

1 læg. Dokumenter til Politiprotokollen 1837-1845.

*)Sag 17. 2 dok. Indført i Fejø Birks Politiprotokol 1844-1863 24a-25a.

Politiprotokol 1844-1863 24a-25a.

Stævning 23. nov. 1847.

Ungkarlene Peder Jensen og Rasmus Hansen fra Askø havde natten til den 18. okt. 1847 forvoldt gadeuorden på Askø, og da Sognefogeden bad dem gå hjem, sagde de: "Slik min mås".

De dømmes hver at betale 5 rdr til Sognets Fattigkasse

Hjertet kan godt give sig til at banke lidt kraftigt, når man kigger i de gamle politiprotokoller, især hvis man finder noget om sin egen slægt.

Således sad jeg med et uddrag af Fejø Birks politiprotokoller, som slægtsforsker Max Hansen fra Roskilde havde været så venlig at sende til mig. Her støder jeg på min oldefar Peder Jensen, der som ungkarl havde "sunget" sjofle sange og råbt højt på Askøs gader og veje om natten til den 18. oktober 1847.

Han var sammen med sin gode ven Rasmus Hansen; de to havde tømt nogle flasker "pullimut", i hvert fald var der en slags alkohol i, og det gjorde de to ungarle gevaldigt opstemte, hvorefter de turede Askø By rundt, mens de sang og skrålede så højt, at de vækkede det meste af Askø By.

Da sognefogeden kom til for at kalde dem til ro ”var de ikke til at stoppe”, og oldefar Peder Jensen skulle have råbt til overøvrigheden på Askø : ”Slik min bare mås”. Det var jo noget af en fræk udtalelse, som selvfølgelig gjorde sit til, at der blev en retssag, som blev ført til protokols, hvilket var heldigt for undertegnede, for ellers kunne jeg – oldebarnet -jo ikke skrive om sagen nu.

Herregud, de to ungarle har vel bare trængt til en kvinde - i hvert fald blev oldefar gift fire år efter som 23-årig med Helene Cathrine Rasmussen. Men ak og ve - der kom ingen børn. Helene var syg, og da hun døde 29 år efter i 1880, kan det nok være, at oldefar fik travlt.

Året efter sin første kones død, giftede han sig i Maribo domkirke den 25. februar 1881 med Sidsel Marie Nielsdatter - et rivejern af en ung tjenestepige, som tjente på Toftegaard;

Sidsel var 20 år yngre end oldefar. Og ikke nok med det, allerede den 1. april i 1881 nedkom Sidsel med den første søn Jens Nikolaj Jensen, som blev min farfar. Jo sandelig om oldefar ikke havde taget forskud på glæderne!

I hurtigt rap fødte Sidsel i alt tre sønner - og så faldt den gamle mand til ro, for nu var der jo sønner til at overtage gården! Sidsel, som blev hans nummer to kone, var en hård kvinde - og hun nøjedes ikke med sin ægtemand, fortælles der i familielegenden; nej hun var ham utro så tit, hun kunne komme afsted med det.

Da Sidsel døde i 1904 fik oldefar nogle gode år på aftægt på Toftegaard med en sød svigerdatter (min farmor Cecilie) og fire børnebørn, der i blandt min far Harry.

Oldefar havde nu gjort sin pligt og skaffet arvinger til slægtsgården Toftegaard på Askø. Da oldefar døde i 1917 som 89-årig, kunne han derfor trygt lukke sine øjne – hans ligskjorte havde længe lig-

get klar i kommodeskuffen, og han havde selv fabrikeret den kiste, han skulle ligge i, den stod klar i et hjørne i hans aftægtsstue, så det ikke ville være for besværligt for hans efterkommere at få ham i jorden.

Oldefar Peder Jensens gravsted er stadig at se på Askø Kirkegård, idet det er fredet. Gravstedet ligger til venstre, når man går op mod kirken, indrammet af en tung jernkæde, som min oldefar selv har smedet. Begge oldefars koner ligger også her.

Oldefar fik et eftermæle som en venlig og klog mand, og siden 1847 lavede han aldrig mere gadeoptøjer i Askø By.

Toftegaard